

DRUGO IZVJEŠĆE O PROVEDBI ZAKONA O OBNOVI I RAZVOJU GRADA VUKOVARA RUJAN 2002.

I. UVOD

Zakon o obnovi i razvoju Grada Vukovara donesen je 3. svibnja 2001. godine.

Zakonom je predviđen sustavni razvoj i obnova grada Vukovara s naglaskom na revitalizaciju gospodarstva na tom području, s jasno utvrđenim poticajnim mjerama, rokovima i nositeljima tih zadataka.

Prvo Izvješće (u prilogu) o provedbi Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara prihvaćeno je Zaključkom Vlade RH od 14. ožujka 2002. godine u kojem se zadužuje Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo i Fond za obnovu i razvoj grada Vukovara da poduzmu radnje na intenziviranju realizacije programskih zadaća Zakona te da o poduzetom u roku od 90 dana podnesu izvješće Vladi RH.

U nastavku se daje drugo Izvješće o provedbi Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara koje sadrži pregled obveza nadležnih državnih tijela i institucija izvršenih u razdoblju od podnošenja prvog Izvješća do danas te obveza čija realizacija je u tijeku.

II. IZVRŠENE OBVEZE

MINISTARSTVO ZA JAVNE RADOVE, OBNOVU I GRADITELJSTVO

1. Program obnove

U okviru realizacije programa obnove završeno je uklanjanje 280 ruševina u centru Grada za što je utrošeno ukupno **13.375.923,00** kuna. U tijeku su radovi rušenja i uklanjanja ruševina na 26 građevina. Rušenje i uklanjanje preostalih 33 građevine za koje postoji potrebna dokumentacija o njihovom rušenju i uklanjanju, izvršit će se do kraja ove godine. Provedbom ovih aktivnosti završio bi se program rušenja i uklanjanja ratom uništenih građevina u užem području Grada Vukovara. Za tu namjenu utrošit će se još oko **3.100.000,00** kuna.

U okviru Programa donacijske obnove objekata javne namjene koji je započeo 1998. godine, započeli su radovi na 22 objekta. Dosad je u cijelosti završeno i na korištenje predano 13 objekata, od čega njih četiri u razdoblju od prošlog Izvješća. Na preostalim 7 objekata radovi su u tijeku.

Za realizaciju izvršenih radova (izvođenje; projektiranje; nadzor i opremanje škola) utrošeno je ukupno **146.997.094,00** kuna, od čega su donatori za realizaciju programa uplatili ili sami realizirali **78.898.462,00** kuna, dok je razlika od **68.098.631,00** kuna namaknuta iz Državnog proračuna.

2. Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara

Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara započeo je s radom 2. siječnja 2002. godine, a upisan je u sudski registar 29. siječnja 2002. godine.

Od posljednjeg Izvješća koje je Vlada RH prihvatila Zaključkom od 14. ožujka 2002. godine, održana je jedna sjednica Upravnog odbora Fonda i dvije sjednice Savjeta za obnovu i razvoj Grada Vukovara.

Fond sada djeluje u četveročlanom sastavu, s obzirom da su početkom srpnja na temelju raspisanog javnog natječaja izabrana dva potpredsjednika Fonda koje je imenovao Upravni odbor Fonda.

Naglasak je stavljen na sljedeće dosadašnjih aktivnosti:

1. Izradu Plana i Programa obnove i razvoja Grada Vukovara, dokumenta koji prema čl. 5 Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara utvrđuje Vlada RH na prijedlog Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo.

U pripremi izrade Plana i Programa je pored Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo sudjelovao Savjet za obnovu i razvoj Grada Vukovara, sastavljen od 11 članova koje je imenovala Vlada Republike Hrvatske. Izravno je u njegovu izradu bila uključena i Radna skupina sastavljena od pedesetak stručnih predstavnika institucija koji su u okviru svojih nadležnosti predložili najkvalitetnije programe i projekte, za koje su dostavili i svu potrebnu dokumentaciju. Radom ove Radne skupine je koordinirao Fond, a radi što bolje operativnosti Radna skupina je podijeljena u šest podgrupa koje su u okviru radnih sastanaka predložili prioritete projekte za realizaciju tijekom ove godine. Podgrupe su predložile projekte u vrijednosti mnogo većoj nego što Fond ima na raspolaganju, pa je putem Savjeta za obnovu i razvoj Grada Vukovara odnosno Gradskog vijeća Grada Vukovara izvršen prijedlog selekcije projekata, nakon čega je konačan izbor prioriteta projekata usvojio Upravni odbor Fonda. Konačni prijedlog Plana i Programa je upućen Vladi RH na utvrđivanje.

Ovaj Plan i Program se odnosi na razdoblje od dana utvrđivanja od strane Vlade Republike Hrvatske, do kraja 2003. godine, a u izradi je Plan i Program za petogodišnje razdoblje počevši od 1. siječnja 2004. godine. Ovakva podjela je bila nužna kako bi se u srednjoročni Plan i Program mogli uključiti elementi Strategije ekonomskog razvitka Grada Vukovara, koja za Vukovar još nije izrađena.

Prema čl. 9. Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara, Fond raspolaže svojim sredstvima prema utvrđenom Planu i Programu, stoga se nisu mogle intenzivirati aktivnosti oko njegove realizacije.

2. Izgradnja gospodarske (industrijske) zone u Vukovaru

Izgradnja gospodarske odnosno industrijske zone je, u skladu s odlukama i zaključcima Vlade RH, **najvažniji pokretač razvoja gospodarstva u Vukovaru, budući da je nepostojanje**

prostornih preduvjeta za izgradnju gospodarskih objekata bila velika kočnica dolasku potencijalnih investitora.

Najpogodnija lokacija za izgradnju gospodarske zone je područje južnog tvorničkog kompleksa Borova d.d., smješteno na prilazu Vukovaru, neposredno uz Luku na rijeci Dunav i na sjecištu željeznice s glavnim cestovnim prometnicama prema Osijeku i Vinkovcima. Radi se o nekretninama koje nisu u poslovnoj funkciji i po pismenom izjašnjanju Uprave Borova d.d. nisu potrebne za obavljanje poslovne djelatnosti Borova d.d. (ova tvrtka je u 100%-tnom vlasništvu Hrvatskog fonda za privatizaciju). **Većina postojećih objekata na području te zone predviđeni su za rušenje s obzirom na visok stupanj oštećenja, a postojeća infrastruktura je oštećena ili dotrajala.** Budući da nakon višekratnih raspisivanja natječaja Borovo d.d. nije uspjelo prodati te nekretnine, Fond je postigao dogovor sa Borovom d.d. oko zamjene tih nekretnina za dva obnovljena objekta koje je Republika Hrvatska oduzela Borovu d.d. zbog neplaćanja poreza, te će takav prijedlog biti upućen Vladi RH sredinom listopada.

Na taj način se ovo atraktivno područje veličine oko 330.000 m² nakon saniranja može staviti na raspolaganje zainteresiranim investitorima. S tim ciljem već je **izrađena projektna dokumentacija za uklanjanje ratom oštećenih objekata, a u pripremi je izrada projektne dokumentacije za izgradnju neophodnih cestovnih prometnica, kanalizacijskog kolektora, trafo-stanica i kompletnu elektroenergetsku mrežu, vodovodnu mrežu i drugu infrastrukturu.** To područje je i po Generalnom urbanističkom planu Grada Vukovara predviđeno za poslovnu namjenu, a u završnoj fazi je i izrada Idejnog urbanističkog rješenje na temelju čega će biti izvršena parcelacija i prodaja parcela zainteresiranim investitorima.

Pripremljen je i **vrlo kvalitetan natječaj za prodaju parcela u kojem su glavni kriteriji kvaliteta i vrsta projekta, brzina izgradnje, broj uposlenih,** a četvrti kriterij je cijena. Dodatnom razradom raznih pravnih instrumenata zaštićuje se od mogućih prijevara, odugovlačenja ulaganja i manipulacije nekretninama u smislu njihove preprodaje, a **pomaže kvalitetnim projektima da što prije zažive vrlo povoljnim programom otplate kredita za kupovinu tih parcela uz dvije godine počeka. Na taj se način privlači kvalitetne proizvodne projekte, ubrzava početak izgradnje, povećava zapošljavanje, a zaštićuje se od investitora koji nemaju iskrenu namjeru dugoročno ulagati u Vukovaru.**

Potvrđuje se da je već prije same realizacije tog projekta interes ulagača sve veći i da se svakodnevno kontaktira sa zainteresiranim investitorima. **U toj gospodarskoj zoni predviđa se smještaj dvadesetak tvrtki i zapošljavanje oko 250 ljudi u prvih godinu dana.**

3. Sufinanciranje gospodarskih projekata u Gradu Vukovaru

U suradnji sa drugim resornim ministarstvima, Fond je razradio **specifičan Program sufinanciranja gospodarskih projekata u Gradu Vukovaru,** čime će podržati projekte koji su od interesa za razvoj gospodarstva u Gradu Vukovaru. Tim programom Fond odobrava **bespovratne financijske potpore u iznosu 20% ukupno odobrenog iznosa kredita kod poslovne banke, a glavni kriteriji za odobrenje potpora su vrsta i kvaliteta projekta i broj planiranih novouposlenih radnika,** prema sljedećem redoslijedu kriterija prema važnosti:

- 1. vrsta i kvaliteta projekta** - projekt mora udovoljiti zahtjevu pokretanja novih poljoprivrednih, proizvodnih, odnosno prerađivačkih projekata ili proširenja postojećih kapaciteta s ciljem tehničko-tehnološke modernizacije; prednost imaju projekti koji utječu na razvoj određene gospodarske grane sukladno komparativnim prednostima ovog područja; prednost imaju projekti koji imaju najbolje rezultate prema izvršenoj analizi

opravdanosti ulaganja, isplativosti, uzimajući u obzir ustanovljenu potražnju na tržištu, supstituciju uvoza, primjenu tehničko-tehnoloških inovacija itd.;

2. **povećanje zapošljavanja i otvaranje novih radnih mjesta** - izračunato na temelju iznosa uložениh sredstava po jednoj novouposlenoj osobi (stalni radni odnos);
3. **obnova** ratom oštećenih postojećih gospodarskih objekata i objekata infrastrukture.

4. Osnivanje slobodne zone u Vukovaru

S ciljem razvoja gospodarstva putem instrumenta slobodne zone, Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara je pokrenuo osnivanje prve slobodne zone na području vukovarsko-srijemske županije pod nazivom «**Podunavska slobodna zona**» **Vukovar, gdje se Fond pojavljuje kao suosnivač**. Ovakav postupak investitori su prepoznali kao konačno stvaranje kvalitetne poduzetničke klime, te se javilo šest tvrtki, stranih i domaćih, koje su potvrdile svoju namjeru početka rada na području Podunavske slobodne zone. Na taj način ove tvrtke (zastupnik Philipsa, kooperanti Benettona i dr.) planiraju u Podunavskoj slobodnoj zoni **zaposliti 150 ljudi u prvih pet mjeseci i još 140 do kraja 2003. godine**.

Podunavska slobodna zona će velikim dijelom **obuhvaćati nekretnine koje su do nedavno bile u vlasništvu tvrtke u stečaju, a obnovom ovih godinama nekorištenih hala pokreće se proces angažiranja postojećih kapaciteta i time porast gospodarskih aktivnosti. Istovremeno se najvećim dijelom zapošljavaju tekstilni radnici koji su i najzastupljeniji na evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje** Područne službe Vukovar. Ta zona ima ostvarene sve preduvjete za početak rada i po dobivanju Koncesije za osnivanje slobodne zone planira se pokretanje šest gospodarskih projekata u okviru mjesec dana. Kako bi se naglasila neprofitna uloga ove Podunavske slobodne zone, **prema društvenom ugovoru između suosnivača, sljedećih deset godina će se sva ostvarena dobit reinvestirati u zonu**.

5. Informiranje poslovnih ljudi i sveukupne javnosti o poticajima za poslovanje na području Vukovara

U skladu s potrebama gospodarstvenika, Fond informira javnost o povlasticama koje mogu ostvariti poslovanjem u Gradu Vukovaru, a koje Vukovar čine odredištem za najisplativija ulaganja. Naime, većina gospodarskih subjekata nije upoznata s odredbama Zakona o obnovi i razvoju Grada Vukovara, i drugim zakonima, prema kojem su, ako posluju na području Grada Vukovara, oslobođeni plaćanja poreza na dobit i dohodak, vraća im se 50% uplaćenih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno itd. Sve više domaćih, ali i stranih tvrtki obraća se Fondu za informacije, pomoć pri traženju zemljišta za početak poslovanja i dr. **Međutim, osnovni preduvjet konkretizacije investicijskih ulaganja u Gradu Vukovaru je realizacija gospodarske i slobodne zone, budući da je velik problem Vukovara nedostatak poslovnih prostora i građevinskog zemljišta za gospodarsku namjenu**.

Završena je priprema WEB stranica, koje će biti objavljene neposredno nakon utvrđivanja Plana i Programa obnove i razvoja Grada Vukovara, a na kojima će potencijalni investitori imati pristup svim informacijama o povlasticama i mogućnostima ulaganja u Vukovaru (položaj i cijena parcela u slobodnoj i gospodarskoj zoni, kreditne linije itd.).

6. Ostvarivanje kontakata s međunarodnim i domaćim organizacijama i financijskim institucijama u svezi s osiguranjem dodatnih sredstava za obnovu i revitalizaciju gospodarstva na tom području

Ostvareni su **kvalitetni kontakti** sa Svjetskom bankom, UNDP, USAID, ASB, veleposlanstvima Austrije, Norveške i drugih zemalja koje na području Vukovara znatno doprinose njegovoj obnovi te mnogim međunarodnim organizacijama i udrugama koje djeluju na području Grada Vukovara. S nekima od njih već su obavljani preliminarni razgovori za konkretne donacije.

Fond **aktivno surađuje** s Hrvatskom gospodarskom komorom, Udruženjem obrtnika Vukovar i drugim institucijama koje mogu znatno doprinijeti što bržem oporavku vukovarskog gospodarstva. U suradnji s njima organizirane su razne tribine i sastanci na kojima se razgovaralo o mogućnostima poboljšanja gospodarskih prilika u Vukovaru.

7. Osnivanje poduzetničkog centra u Vukovaru

U suradnji s Ministarstvom za obrt, malo i srednje poduzetništvo, Fond obavlja sve potrebne predradnje za osnivanje poduzetničkog centra u Vukovaru koji će pomagati poduzetnicima informiranjem, pružanjem pomoći pri izradi analiza i investicijskih elaborata, organiziranju informatičkih tečajeva i sl. **Poduzetnički centar se planira otvoriti u Vukovaru tijekom listopada.**

MINISTARSTVO FINANCIJA

U skladu s odredbom članka 16. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna RH za 2002. g. te stupanjem na snagu Naputka o ostvarivanju prava na povrat 50% uplaćenih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje koje uplate poslodavci sa sjedištem, odnosno prebivalištem na području Grada Vukovara i Iloka, te općina Tovarnik i Lovas, do kraja rujna 2002. g. refundirano je ukupno 751 zahtjev za povrat doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u iznosu od 17.484.054,80 kuna, od čega su se 511 zahtjeva odnosila na povrat doprinosa za zdravstveno osiguranje (8.626.417,48 kn), a 240 na povrat doprinosa za mirovinsko osiguranje (8.857.637,32 kn).

Sukladno odredbama Pravilnika o korištenju carinske povlastice pri uvozu inicijalne opreme za obnovu i razvoj grada Vukovara te odluci Vlade o primjeni poticajnih mjera na području grada Iloka, općine Tovarnik i općine Lovas, za povlaštenu uvoz opreme odobreno je 56,4 milijuna kuna.

Ukupna vrijednost inicijalne opreme za sve dosadašnje korisnike carinske povlastice (na koje je dana suglasnost Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo) iznosi **8.820.434,00 EUR**.

Prikaz odobrenih carinskih povlastica po korisnicima:

Korisnici	ODOBRENO (EUR)	ISKORIŠTENO (EUR)
Agrokomerc Ilok	3.132.682,00	80.057,64
Čazmatrans Vukovar	4.556.500,00	287.000,00
Salji Ludvig Vukovar	6.600,00	5.371,00
Crveni Križ Vukovar	10.500,00	-
Agro – Tovarnik, Tovarnik	1.094.152,00	66.859,47
Obrt “Čobanković”, Ilok	20.000,00	-
UKUPNO	8.820.434,00	439.288,11

MINISTARSTVO ZA OBRT, MALO I SREDNJE PODUZETNIŠTVO

U svezi s Programom poticajnih mjera za obnovu i razvoj malog gospodarstva u Gradu Vukovaru, u razdoblju od prošlog Izvješća poduzeto je sljedeće:

- Povjerenstvu za provedbu programa “Poduzetnik” je do 19. srpnja 2002. godine podneseno 43 zahtjeva za kreditiranje poduzetničkih projekata. U poslovnicu Zagrebačke banke u Vinkovcima upućeno je 40 zahtjeva u visini od **24.059.756** kn. Odbijeno je 13 zahtjeva, odobreno i realizirano je 10 zahtjeva u visini od **3.029.567** kn, a preostalih 17 zahtjeva se nalaze u obradi.

- Program izobrazbe savjetnika u poduzetništvu je izrađen i usvojen te je raspisan natječaj na koji se trebaju javiti poduzetnički centri u RH kao i Poduzetnički centar Vukovarsko-srijemske županije. Za izobrazbu savjetnika po polazniku je predviđeno 700 kn. Posebno je pripremljen program za izobrazbu poduzetnika početnika i seminari za nezaposlene na području Vukovarsko-srijemske županije pa tako i Grada Vukovara. Sredstva su osigurana u proračunu, a realizacija programa bi trebala započeti u narednom razdoblju.

- Usvojen je poseban program potpora za razvoj tradicionalnih obrta i raspisan javni natječaj koji je i proveden. Prijava na natječaj za dobivanje potpora za razvoj tradicionalnih obrta s područja Grada Vukovara nije bilo, pa je ista dodijeljena jedino za područje Županije i to u iznosu od **11.600,00** kn.

- Usvojen je poseban program potpora i raspisan javni natječaj koji je i proveden. Sa područja Grada Vukovara nije bilo prijava na natječaj za dobivanje te vrste potpora, pa je ista dodijeljena jedino za područje Županije i to u iznosu od **30.000,00** kn.

- Održan je seminari za poduzetnike početnike, a u toku su aktivnosti na organiziranju seminara za poduzetnike koji već posluju, te na njihovom povezivanju sa inozemnim poduzetnicima.

- Proveden je javni natječaj za potpore za pokriće troškova osnivanja zadruga i sufinanciranje izrade razvojnih i poslovnih planova u zadrugama. Na području Grada Vukovara nije

osnovana nova zadruga pa je ta vrsta potpora dodijeljene jedino za područje Županije i to u iznosu od **32.000,00** kn.

- Proveden je javni natječaj za dodjelu potpora razvoja učeničkog zadrugarstva. Za područje Grada Vukovara dodijeljena je jedna potpora u iznosu od **8.000,00** kn.
- Prema zahtjevu Poduzetničkog centar Vukovarsko-srijemske županije za potporu od **290.000,00** kn odobrena je potpora u iznosu od **120.000,00** kn.
- Proračunom Ministarstva predviđena su sredstva za nastavak obnove Obrtničkog doma Vukovar. Za realizaciju dijela obnove Ministarstvo je osiguralo sredstva u iznosu od 1.500.000 kn, Vukovarsko-srijemska županija osigurati će 200.000 kn, Fond za obnovu i razvoj Grada Vukovara treba osigurati 500.000 kn, a troškove čišćenja i pripreme gradilišta već je preuzeo Grad Vukovar.
- Raspisan je i proveden javni natječaj za RH pa tako i za Grad Vukovar, a prema Programu razvoja poduzetničkih zona u jedinicama lokalne/područne (regionalne) samouprave u 2002. godini. Za razvoj poduzetničke zone u Gradu Vukovaru podnesen je jedan zahtjev u iznosu od **500.000,00** kn, a odobreno i doznačeno je **300.000,00** kn.
- Raspisan je javni natječaj za potpore u uvođenju ISO normi. Do sad je zaprimljen jedan zahtjev kojem je za tu namjenu doznačeno **27.400,00** kn.

MINISTARSTVO ZNANOSTI I TEHNOLOGIJE

Na temelju Natječaja za dodjeljivanje državnih stipendija redovitim studentima dodiplomskih studija za ak. God. 2001/02., dodijeljeno je 86 stipendija redovnim studentima iz Vukovara te 5 stipendija studentima izvan Vukovara, a koji imaju prebivalište u Vukovaru.

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE SKRBI

U razdoblju do kraja rujna 2002., prema podacima Zavoda za zapošljavanje, područna služba Vukovar ukupno je zaposleno 45 osoba VSS i VŠS.

III. REALIZACIJA U TIJEKU

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

Održan je sastanak predstavnika Ministarstva gospodarstva s predstavnicima Grada Vukovara, Borova, Vupika, Luke Vukovar, te je nakon obavljenih razgovora prijedlog za osnivanjem slobodne zone Vukovar upućen u proceduru Vladi RH.

MINISTARSTVO ZA JAVNE RADOVE, OBNOVU I GRADITELJSTVO

U tijeku su aktivnosti vezane uz reguliranje korištenja državnih stanova na području Grada Vukovara, po završenoj reviziji državne imovine provedenoj koncem 2001. godine. Navedenom revizijom obuhvaćeno je 1267 zgrada, tj. 5809 stanova. Najvećim djelom, 75 %, stanovi su u vlasništvu pravnih osoba koje nisu izvršile pretvorbu sukladno odredbama

Zakona o pretvorbi poduzeća ili drugih posebnih propisa kojima je uređena pretvorba društvenih sredstava, a 10 % stanova u vlasništvu je Republike Hrvatske, dok je 11,3 % vlasništvo Grada Vukovara. Za preostalih 176 stanova kroz reviziju se nije moglo utvrditi vlasništvo (korisnik ne zna podatke o vlasništvu, nesređena i nepotpuna prijeratna dokumentacija Stambenog fonda).

Nakon utvrđivanja prava na korištenje pristupit će se utvrđivanju pogodnosti za korištenje stambenog fonda (čl. 27. Zakona) prema iskazanim potrebama stambenog zbrinjavanja osoba za čijim radom postoji posebna potreba na području Grada Vukovara.

U tijeku je i priprema osiguravanja zemljišta i građevinskog materijala kako bi se riješilo stambeno pitanje osoba određenih struka i zanimanja za kojima postoji posebna potreba na području Grada Vukovara.

Do sada nije bilo zahtjeva za rješavanjem stambenog pitanja sukladno navedenim odredbama.

U razdoblju od 1997. do 1999. godine od ukupno 4495 oštećenih stanova u organizaciji Ministarstva obnovljena su 1464 stana u vrijednosti od **185.884.000,00** kn. Po programu ASB/EC obnovljeno je 360 stanova, a donacijom austrijske Vlade obnovljeno je 67 stanova, što ukupno čini 1891 obnovljeni stan.

Aktivnostima obnove trenutno je obuhvaćeno u Gradu Vukovaru i Borovu Naselju 67 višestambenih zgrada s 1072 stana, od čega su: na 123 stana radovi obnove u tijeku, za 130 je u tijeku natječaj za izvoditelja radova, za 337 je provedeno projektiranje i u fazi su pripreme natječaja za izvoditelja radova, za 40 stanova projektna dokumentacija je na reviziji, na 325 stanova u tijeku je projektiranje obnove, a za 117 je u pripremi natječaj za projektante. Ukupna vrijednost svih navedenih aktivnosti je oko **170.000.000,00** kn.